

Samo prekop ali tudi sprava Referendum o usodi Jugoslavije

Lado Piščanc

Po dolgih 47 letih je, hvala Bogu, dozorel čas, da dobijo dostojen krščanski pogreb tudi tisti nedolžni Cerkljani in z njimi oba kaplana, ki še ležijo v breznu nad Cerknim. S tem je tudi dozorel čas, da se vendarle dokončno z njih imen izmije lažniv in krivičen očitek narodnega izdajstva zaradi poboja 47 tečajnikov partijske šole dne 27.1.1944.

To bi se moralo zgoditi v nedeljo 19. maja letos. Kar pa moti dolgoletno pričakovanje tega dne so glasovi, ki se širijo in sicer, da ne bosta s tem dejanjem v Cerknem združeni rehabilitacija in sprava, pač pa bo le skromen prekop in krščanski pogreb teh žrtev. Tako naj bi bilo izglasovano z minimalno večino glasov na idrijski občini.

S takšno odločitvijo mi ne moremo soglašati, ker smo prepričani, da je takšen način poprave težke krivice NOV, kakor se napoveduje v Cerknem, nepošten. To velja zlasti še ob misli, da ta zločin presega obseg krajevne zadeve in zajema vso Primorsko in slovensko zamejstvo na Goriškem in Tržaškem. Kaplana Piščanc in Sluga sta bila duhovnika goriške nadškofije. Gospod Lado Piščanc, Tržačan po rodu, otrok družine, ki jo je fašizem prisilno naselil v notranjost Italije, je dalj časa živel in deloval v Gorici, saj je bil pred odhodom v Cerknem kaplan pri sv. Ignaciju. Gospod Ludvik Sluga, doma z Mosta na Soči, je bil zelo blagega značaja in se ni nikdar vtikal v nikako politiko. Smrtna obsodba teh cerkljanskih kaplanov je vsebovala, od vojnih let do danes, oznako hudega madeža za vse nas primorske duhovnike.

Če je bilo v slovenskem časopisju že večkrat zapisano, da sta zločin izdajstva in poboja 47 tečajnikov v Cerknem zakrivila partizanska majorja Hojak in Novak, ki sta že med vojno prejela zaslužen kazni, zakaj se vendar še ne naredi konca obrekovanju nedolžnih kaplanov in drugih dvanajstih Cerkljanov, zakaj še vedno zasledovati neko kompromi-

sarstvo celo pri tako neobhodnem humanem dejanju?

Že lani je prišlo do sprave v Rogu, na Teherjah in v Crngrobu. Tedaj so Primorske Novice pisale, da ima tudi Primorska svoje »Krimskaje.« Zakaj bi v Cerknem delali drugače kakor pri drugih spravnih dejanjih v Sloveniji? S takšnim popuščanjem bomo verjetno le podaljšali krivično in neutemeljeno obsodbo, kar se je delalo do zdaj. Vemo, da je kmalu po vojni Ljudska oblast že izdala Piščancem stricu župniku Valentinu Pipanu dovoljenje za prekop g. Ladota, a ga je potem preklicala. Ravno tako so leta 1958 cerkljanskemu dekanu g. Ivanu Mozetiču na idrijski občini izdali dovoljenje za prekop cerkljanskih žrtev, a tudi tedaj so ga preklicali z izgovorom, da »ne kaže ljudi vznemirjati«. Leta 1978 je neka žena pri breznu na Lajšah postavila v spomin skromen križ. Zaradi tega sta bila večkrat zaslišana in leta 1979 tudi obsojena na dve leti pogojnega zapora gospoda Stanke Medvešček, tedanji cerkljanski župnik, in Janez Lapanja. Sodba se je utemeljevala s trditvijo, da gre za narodne izdajalce in zločince.

Ali se bo mar tudi po prekopu teh ljudi še vedno učilo po šolah in se govorilo, da gre za »narodne izdajalce«? Če ima »takšna sprava«, kot se baje pripravlja v Cerknem, namen še izkrivljati resnico, oz. prikazovati le delno resnico, potem je skoraj bolje, da te ljudi pustimo počivati v breznu, kamor so jih kot nedolžne

Ludvik Sluga

žrtve in mučence vrgli, in si pilatovsko umijmo roke. Vendar upamo in pričakujemo, da se bodo tisti, ki jim je v Sloveniji, zlasti v njenem primorskem delu, na višji politični in verski ravni zaupana skrb za občo blaginjo, zavzeli, da pride v Cerknem ne samo do pietetnega dejanja pokopa v blagoslovljeno zemljo, marveč tudi do rehabilitacije nedolžnih žrtev in do odločilnega koraka k iskreni spravi med živimi.

Dr. Oskar Simčič, škofov vikar za slovenske vernike; Anton Lazar, dekan štandreške dekanije; dr. Franc Močnik, kanonik; tudi v imenu ostalih slovenskih duhovnikov v goriški nadškofiji

Andreotti sestavil novo vlado

Te dni je prišlo do sestave nove vlade, ki ji predseduje posl. Giulio Andreotti. Predsednik republike Cossiga je namreč zadnjo soboto sprejel nove ministre, za uradno prisego na Kvirinalu. Ža takoj ob začetku oz. še pred dejanskim nastopom vlade pa je prišlo do pooblašitve. Republikanski ministri se niso udeležili slovesnosti zaprisege, njih tajnik La Malfa pa je podal ostavko z mesta voditelja PRI. To pa zato, ker da predsednik Andreotti ni spoštoval dogovora in ni dodelil republikanskim ministrskim kandidatom pred dogovorjenih resorjev. To naj bi veljalo še posebej za poštno ministrstvo, ki je pomembno zlasti zaradi nadzorstva nad radiotelevizijsko službo. Sicer pa je prav prejšnji (tudi republikanski) minister Mammi sam od strani svoje stranke doživel »likvidacijo«...

Vlada je sicer zaprisegla brez ministrov PRI in predsednik Andreotti si je začasno pridržal »ad interim« prazna ministrska mesta. Kako pa je nova vlada sestavljena? Glavna ministrstva so v bistvu obdržali prejšnji ministri. Ta so za zunanje zadeve socialist De Michelis, za notranje demokristjan Scotti, za obrambo

demokristjan Rognoni, za pravosodje socialist Martelli (ki je postal tudi — kot že prej — podpredsednik vlade). Nekaj je tudi novosti. Za šolstvo je bil imenova Misasi (DC), sicer na tem mestu že dolga leta nazaj. V vlado je vstopil tudi bivši ministrski predsednik Goria (kmetijstvo). Nekaj je zamenjav: Vizzini (PSDI) je šel od trgovinske mornarice na pošto, Facchiano iste stranke od kulturnih zadev na trgovinsko mornarico, liberalci so ohranili odnose s parlamentom s Sterpo in zdravstvo z Di Lorenzom, itd.

Republikanci niso samo izstopili iz vlade, temveč tudi iz vladne večine ter prešli v opozicijo. Zato je vprašanje, če bo nova vlada sploh obstala.

Jelcin dobil polno oblast

Predsednik ruske republike Boris Jelcin je pred dnevi v Kongresu ljudskih poslancev (širši parlament) prejel polna pooblastila za določeno dobo. Dosegel je tudi, da bodo 12. junija ruski državljani neposredno volili predsednika republike. To bo gotovo sam Jelcin. Vse to kaže, da bodo odnosi Jelcin-Gorbačov vedno težji in bolj zapleteni.

Tedni, ki so pred nami, bodo kaj kmalu pokazali, koliko je mogoče dogovor šestih jugoslovanskih predsednikov o referendumu, ki so ga minuli četrtek dosegli na Brdu pri Kranju, šteti kot napredek v pogovorih o prihodnosti jugoslovanskih republik. Dejstvo je namreč, da uradna izjava po srečanju ne precizira, na kakšen način bo referendum o prihodnosti Jugoslavije izvršen, ne kakšno bo pravzaprav vprašanje, o katerem se bodo odločali v preostalih petih jugoslovanskih republikah, kajti Slovenija je svoj referendum oz. plebiscit že izpeljala decembra lani. Možnost za nove zaplete se skriva v besedah Miloševića, da gre za referendum narodov, kar je mogoče razumeti tudi tako, da referendumске enote ne bi bile republike. To bi seveda postavilo pogajanja na sam začetek, namreč na osrednje vprašanje ali so nosilci suverenosti republike, ali posamezni narodi v Jugoslaviji.

ZA KNINSKO ŠE BOSENSKA KRAJINA

Vre tudi v Bosni. Razmere, ki so nastale po tem, ko je nekaj občin z večinskim srbskim prebivalstvom v zahodni Bosni proglasilo t.i. Krajino, s sedežem v Banja-Luki, so primorale bosanskega predsednika Izetbegoviča, da se po ljubljanskem vrhu sploh ni udeležil tiskovne konference, temveč na naglo poletel v Sarajevo. Tamkajšnji parlament, ki je po demokratičnih volitvah razdeljen na tri približno enake dele (Stranka demokratične akcije - muslimani, Srbska demokratska stranka in Hrvaška demokratična skupnost), se je moral ubadati tudi z nadvse neprijetnim problemom odkritja tovarnjaka s preko 1000 avtomatskimi puškami. Tovornjak je na poti iz srbskega Kragujevca (kjer se nahaja jugoslovanska vojaška industrija) v srbski del Bosne ustavila patrolja bosanske prometne milice. Tovor, ki je bil brez potrebnih dokumentov in oboroženega spremstva, naj bi bil namenjen vojaški enoti v zahodno bosanskem mestu Visoko. Toda v Visokem za to sploh niso vedeli. Bosanski minister za obrambo prav tako ni nič vedel o premikih 110 tankov v Bosni proti srbskemu delu republike.

Na Hrvaškem je bolj ali manj mirno. Do napada hrvaške policije na Knin ni prišlo. Bolj razburljivo pa je bilo v Zagrebu, kjer se je pričelo na vojaškem sodišču sojenje proti hrvaškemu obrambnemu ministru in nekdanjemu generalu Špegelju (Špegelj se seveda sojenja ne udeležuje, saj ga je hrvaška policija zaščitila in ga noče izročiti). Ministra dolžijo oboroženega upora. Toda vojaško sodišče sploh ni moglo začeti z delom, ker je množica zasula pročelje sodišča z najrazličnejšimi predmeti in poškodovala fasado, nakar je vojska stavbo zavarovala z oklepniki, ulico pa blokirala hrvaška policija. Sojenje naj bi se sicer v kratkem nadaljeva-

lo, toda Hrvatska ne čaka. Kot je sklenil državni svet za obrambo Republike Hrvaške, bo ta začela uradno ustanavljati lastno vojsko. Mimo tega pa po vsej Hrvaški že potekajo vpisi v zaenkrat še neoborožene prostovoljne odrede za obrambo Hrvaške.

Rupel v Avstriji

Medtem se je minuli teden na uspešnem obisku v Avstriji mudil slovenski zunanji minister Dimitrij Rupel. Po izjavah sodeč, je Avstrija sprejela bodočo samostojno Slovenijo že kot dejstvo. Rupel je izrecno poudaril, da Slovenija ne želi postati kaka avstrijska zvezna dežela in da hoče imeti enakopravne bilateralne odnose s severno sosedo. Pri tem se zdi, da je slovenska zunanja politika pokazala premalo vztrajnosti na italijanskih vrstah. Četudi De Michelis nikakor noče prisluniti slovenskim težnjam in celo svari Slovenijo in Hrvaško z izolacijo v primeru odcepitve, pa je tudi res, da Italija ne gleda s preveliko simpatijo na slovensko proavstrijsko orientacijo.

Z Washingtonskega srečanja najvišjih predstavnikov Evropske skupnosti z ameriškim predsednikom Bushom prav tako prihajajo že tolikokrat slišane besede o enotni Jugoslaviji, ki jim bo težko kaj dodal Drnovšek, ki se je prav konec minulega tedna mudil v Združenih državah. Trenutno so torej notranje politične razmere v Jugoslaviji za Slovenijo veliko ugodnejše kot pa zunanje politične.

Tla se mamejo tudi Markoviču, ki z republiški premieri minuli teden ni dosegel prav nobenega soglasja, kar pa je pogoj, da bi Jugoslavija junija dobila zajetno posojilo.

Srečo bo Marković poskusil tudi v Londonu, kamor je v nedeljo odpotoval na otvoritev nove evropske banke za razvoj, ki naj bi nudila ugodna posojila tudi za Vzhod.

Ta četrtek se bodo republiški predsedniki sestali v Ohridu, pred tem pa je Tanjug napovedal, naj bi se za zaprtimi vrati zopet sestala tudi Tudjman in Milošević - spet nekje na srbsko-hrvaški meji.

PETERLE NA POGOVORIH Z IMF

Nekaj več optimizma zbuja novica, po kateri se je minulo nedeljo predsednik slovenske vlade sestal s predstavniki IMF-a-Mednarodnega denarnega sklada. Novica ni zanesljiva, kajti do sedaj se je ta institucija pogovarjala le z zveznimi organi. Pogovor z IMF lahko torej pomeni, da so finančniki z Zahoda že dvignili roke od Jugoslavije. Jim bodo sledili tudi politiki?

Leon Marc

Listnica uredništva

Ker bo prihodnji teden v četrtek 25. aprila državni praznik, bomo naš list tiskali dan prej. Rokopisi naj bodo zato na uredništvu najkasneje do ponedeljka, 22. aprila opoldne.

Občni zbor Zveze slovenske katoliške prosvete - Gorica

Predsedniško poročilo

Nocojšnji občni zbor Zveze slovenske katoliške prosvete v Gorici je prvi po lanskih spomladanskih volitvah v Sloveniji, ko se je začel proces demokratizacije v matični domovini. Ta zgodovinski dogodek in še drugi, ki so se v tem letu zvrstili, zaslužijo, da se jih ob začetku našega občnega zbora spomnimo in poudarimo njihovo izredno pomembnost tudi za našo narodno skupnost, ki sicer živi izven meja Republike Slovenije. Na vseh dosežanjih občnih zborov Zveze smo razpravljali o odnosih do matične domovine in stalno ugotavljali, da Slovenija ni imela pravega odnosa do naše skupnosti, saj je očitno upoštevala in podpirala samo en del in to ne naš. Komunistični režim v Sloveniji je valoriziral in finansiral samo idejno sorodne organizacije v zamejstvu, tudi na kulturnem področju. V tem enosmernem toku so se sicer nekateri posamezniki zavedali zgrešenosti takega početja in skušali poiskati drugačne poti.

Danes končno lahko ugotavljamo, da se stanje, sicer počasi, a bistveno spreminja, saj je slovenska vlada zavzela jasno stališče z enakovrednim odnosom do vseh komponent slovenske narodne skupnosti, ki živi v Italiji. To je edino pošteno in sprejemljivo stališče za res demokratično politično vodstvo v matični domovini.

Da so ji Slovenci, ki živimo izven ozemlja Slovenije, pri srcu, je vlada dokazala že pri sestavi ministrstev, saj je Peterle prvi predsednik, ki ima ministra za Slovence po svetu v osebi dr. Dularja. In ravno z dr. Dularjem, kot tudi s predsednikom Peterletom, smo se že večkrat srečali in poglobljeno razpravljali o naši situaciji. Tudi minister za kulturo dr. Capuder je ponovno dokazal veliko zanimanje za naše kulturno delovanje.

Kaj pa naši odnosi do Slovenije? Naša Zveza je vedno poudarjala, da se zavzema za čim širše oblike sodelovanja na kulturnem področju. Danes, ko je slovenska pomlad v polnem razmahu, lahko to samo podkrepimo še z navdušenjem. S kulturnimi republiški ustanovami in z Zvezo kulturnih organizacij iz Nove Gorice smo pripravljene na vse možne oblike sodelovanja.

Kaj pa kot italijanski državljani?

Globalni zaščitni zakon se ob vsaki novi izdaji krči in postaja vedno manj sprejemljiv. Ob tem ne morem mimo izjav goriškega župana, ki jih je letos januarja posredoval komisiji senatne zbornice, in v kateri, med drugim, izraža bojazen, da bi slovenske kulturne ustanove prevladale nad večinskimi. Naša Zveza je takoj in odločno reagirala na take nesprejemljive izjave goriškega župana.

Pozitivno smo ocenili državni zakon za obmejna področja, ki predvideva precejšnja finančna sredstva za kulturne pobude. Ta sredstva bo v obdobju treh let (1991-93) upravljala Dežela F.J.K. in se bo, kot določa zakon, posvetovala s slovenskimi ustanovami. Glede posvetovanja predlagamo, naj Dežela ustanovi posebno komisijo, v kateri naj bodo enakovredno zastopani obe nestranski slovenski krovni deželni organizaciji. Pri delitvi finančnih sredstev naj se upoštevajo organizacije, ustanove in društva, ki so izraz slovenske narodnostne skupnosti in ki so s svojim večdesetletnim delom dokazale smiselnost in perspektivnost tudi za bodoča desetletja. Glede finančne podpore naši Zvezi in tudi drugim kulturnim ustanovam za leto 1990 sta tako Dežela kot Goriška pokrajina namenili manj sredstev kot v prejšnjih letih, čeprav so se stroški za razne pobude znatno zvišali.

Nekaj besed bi rad spregovoril tudi o odnosih znotraj naše skupnosti. Ti odnosi posredno vplivajo na delovanje tudi naše Zveze. Če začnem pri Zvezi in pri njenih članicah, opažam preveč zaprtosti in samozadoščenja ob sicer zelo velikem opravljenem delu, ki bi lahko rodilo še vidnejše sado-ve ob večji pripravljenosti za skupno organizirano delo. Tudi sicer smo bolj razpoloženi poudarjati stvari, ki nas ločujejo, od tistih, ki nas povezujejo in ki so, upam, v ogromni večini.

Naša Zveza je član SSO. O Svetu slovenskih organizacij se v zadnjem času veliko govori in razpravlja. Do sedaj so bile kulturne ustanove tiste, ki so bile najbolj aktivne v okviru te organizacije in tako bo tudi verjetno še naprej. Koristna pa bi bila večja angažiranost tudi drugih področij (športnega, gospodarskega...), saj postaja vloga SSO v zamejskem prostoru vedno važnejša, kar sicer nekateri moti, tudi z naše strani. Za pluralizacijo naše skupnosti je pa to gotovo pozitivno.

V ta okvir lahko postavimo tudi prizadevanja, da bi nekatere slovenske ustanove, ki so profesionalno zasnovane in vsedeželnega značaja, postale skupne. Predpogoj je seveda, da so v odborih enakovredno zastopane vse komponente naše skupnosti in da se upoštevajo vse tri pokrajine, kjer Slovenci živimo in delujemo.

Za ljubiteljsko kulturno dejavnost naše Zveze in včlanjenih društev je pot, po kateri smo do sedaj hodili, tudi za naprej najustreznejša, ob upoštevanju širše in specifične problematike.

Pozitivno lahko ocenimo sodelovanje z drugimi kulturnimi ustanovami na Goriškem. Več prireditev smo izvedli v sodelovanju s Slovenskim centrom za glasbeno vzgojo Emil Komel, goriška Mohorjeva družba je prispevala, da smo primerno proslavili 100 letnico rojstva Franceta Bevka. Z 100-letnico Zveze cerkvenih pevskih zborov smo uspešno usklajevali programe in termine raznih večjih prireditev.

Revija pevskih zborov Cecilijanka, Primorska poje, srečanje gledaliških amaterskih skupin na novogoriškem področju, skupna Prešernova proslava pričajo o dobrih odnosih med našo Zvezo, Zvezo slovenskih kulturnih društev in Zvezo kulturnih organizacij iz Nove Gorice. Zelo široko, dolgoročno in konkretno je tudi sodelovanje s Krščansko kulturno zvezo iz Celovca. Lansko jesen smo gostili razne koroške kulturne skupine v okviru že tradicionalnih Koroških kulturnih dnevo v Primorskem. Na Koroški poje

je pred mesecem dni v Celovcu sodeloval zbor, ki je zastopal našo Zvezo. S Slovensko prosveto iz Trsta smo razpisali natečaj Mladi oder, sodelovali pri organizaciji Koroških dnevo in Dneva slovenske kulture.

Čas in okolje, v katerem živimo in delujemo, ni posebno naklonjeno kulturnim prizadevanjem. Mladina goji raje šport, število rojstev in otrok v slovenskih šolah se krči, večinski narod se boji, da bomo z zaščitnim zakonom deležni posebnih privilegijev, politika bi rada monopolizirala kulturo. Kljub vsem tem pojavom se naše kulturno delo ponekod celo krepi. Ko bomo slišali poročila o delovanju Zveze in posameznih društev, zborov in drugih organizacij, se bomo o tem lahko prepričali. Nastajajo tudi nove pobude: skupina Izvir, Oder 90.

Za uspešnost delovanja gre zahvala in priznanje v prvi vrsti tistim, ki so animatorji in organizatorji tega dela, vodjem skupin pa tudi tistim, ki opravljajo manj vidna dela, ki so pri organiziranih skupinah zelo važna. Zahvaljujem se odbornikom Zveze, ki so si prizadevali, da je ta organizacija veliko naredila za kulturno rast naše skupnosti, predvsem goriške.

Za predsedniško mizo: zapisnikarka Anka Černic, tajnica Franka Žgavec, predsednik Damjan Paulin, podpredsednik Branko Blažič in blagajnik Božidar Tabaj. Novoizvoljeni širši odbor bo na prvi seji izvolil ožji odbor Zveze

Tajniško poročilo

V pretekli sezoni smo imeli skupno devet rednih sej, na katerih je bilo prisotnih povprečno 15 odbornikov. Delovanje Zveze in včlanjenih društev se je odvijalo, kot vedno, na zborovskem, koncertnem, dramskem, predavalnem in rekreativnem področju. Pomemben jubilej smo v tej sezoni praznovali v Štandrežu, kjer je društvo ob 25-letnici delovanja pripravilo niz prireditev in izdajo bogate publikacije o Štandrežu.

Najbolj živa in razširjena oblika kulturnega dela v naši Zvezi pa je zborovsko petje. Devet odraslih pevskih zborov je v različnih zasedbah oblikovalo in bogatilo delovanje skozi celo sezono. Mimo Cecilijanke, kjer so že itak naši zbori jedro revije, so zbori posredno predstavljali Zvezo in slovensko manjšino na italijanski Cecilijanki, ki se vsako leto odvija v cerkvi sv. Ignacija; sodelovali so na reviji Primorska poje, ki je v pretekli sezoni potekala v dveh sklopkih, pa še na revijah in srečanjih, ki jih prireja USCI ali druge sorodne ustanove in zbori. Oblikovanje in priprava samostojnega celovečernega sporeda pa zahteva večji napor. V pretekli sezoni so tak koncert pripravili MPZ L. Bratuž iz Gorice, MPZ Hrast iz Doberdoba in MPZ iz Podogre. MPZ Hrast je svoje resno delo dokazal tudi na reviji Cori d'autore, zavirljivo nastopal na tekmovanju Coro vivo in na tekmovanju v Belgiji, kjer se je pomeril z zbori na evropski ravni. Uspešno je bilo delovanje MPZ iz Števerjana, ki je bil nagrajen na festivalu nabožne glasbe na Bledu, kar mu je omogočilo gostovanje v Rimu in kasneje še snemanje na televiziji Ljubljana. Razveseljiv podvig beležimo tudi pri zboru iz Podgore, ki je

v tej sezoni izvedel veliko nastopov in gostoval tudi na Dunaju.

Tudi prirejanje koncertov je ustaljena oblika kulturnega dela Zveze. Lepo število se jih je zvrstilo po naših dvoranah in cerkvah, na katerih so nastopili tako zamejski glasbeni poutvarjalci kot iz matične domovine.

Zasluge na dramskem področju ima prav gotovo dramska družina iz Štandreža, ki nepretrgano deluje že toliko let in je tudi v tej sezoni redno uprizorila nova gledališka dela. Letos pa se še posebno veselimo nove gledališke skupine, ki se je poimenovala Oder 90 in deluje v mestu pod okriljem društva M. Filej. Za sabo ima že nekaj uspešnih nastopov, obe-tajo pa nam še nova presenečenja. Tudi mlajši vsaj enkrat letno nastopajo v Doberdobo, Rupci in Podgori. Želja po izpopolnjevanju v gledališki umetnosti pa je obrodila tečaja v Štandrežu in Števerjanu.

Kulturne večere s predavanji, predstavami knjižnih izdaj, spominskimi večeri goji predvsem goriško društvo M. Filej. V pretekli sezoni pa so tudi v Podgori priredili nekaj takih srečanj.

Narodno zabavna glasba je priljubljena predvsem v Števerjanu, kjer je v mesecu juliju potekel 20. jubilejni festival z enkratno in vsestransko uspešno prireditvijo med borovci.

Baletno umetnost za enkrat gojijo v okviru društva Štandrež. Redno so se odvijali ustaljeni prazniki, kot so Praznik pomladi v Doberdobo, Praznik frtalje v Rupci in Praznik špargljev v Štandrežu. Vodstva društev pa skrbijo tudi za družabnost med člani. Nekateri prirejajo izlete, drugi počitnice v Žabnicah, tretji pa družabne večerje.

V zadnjem mesecu marcu nas je razveselila prva številka informativnega biltena z okvirnim programom vseh prireditev, ki so se odvijale v Katoliškem domu in v okolici. Za njegovo realizacijo naj gre zahvala Anki Černic in Marjanu Markežiču.

Neprecenljivo je delo vseh tistih članov, ki nad 10 let pripravljajo dnevne oddaje na Ljudskem radiu. V pretekli sezoni je Zveza samostojno pripravila nekaj večjih pobud.

Izdala je kaseto pod naslovom »S pesmijo od Brd do Krasa« s posnetki naših zborov. Pri projektu je sodelovalo osem zborov z dvema

pesmima primorskih skladateljev. Predstavitel kasete, ki je izšla v tisoč izvodih, je bila v dvorani Katoliškega doma 24. septembra 1990.

32. revija Cecilijanka se je odvijala v polno zasedeni dvorani Katoliškega doma 24. in 25. novembra 1990. Nastopilo je 19 zborov. Poleg domačih so nastopili zbori sorodnih organizacij ter gostje s Tržaške, Koroške, Kanalske doline in Slovenije.

Dne 13. decembra 1990 je Zveza počastila 100-letnico rojstva Franceta Bevka. Večer so oblikovali prof. Janez Dolenc s predstavitevjo Bevkovih legend, ki jih je izdala GMD v Gorici, Stane Raztresen z odlomkom iz Čedermačeve pridige, tenorist Dušan Kobal, dekliški zbor Alenka, recitatorji in gojenci Slovenskega glasbenega centra Emil Komel. Režiral je Franko Žerjal, tekste iz legend pa je izbrala Vida Bitežnik.

V letošnjem letu pa potekata dve pomembni obletnici, in sicer 400-letnica smrti velikana naše glasbene umetnosti Jakobusa Gallusa in 200-letnica smrti glasbenega genija W.A. Mozarta. Mozartu se bo naša Zveza poklonila v soboto 13. aprila v Katoliškem domu s koncertom izbranih religioznih del. Nastopal bo priznani zbor Consortium musicum iz Ljubljane pod vodstvom dr. Mirka Cudermana. Na izjemnem koncertu bodo sodelovali tudi solisti in orkester. Consortium musicum nas je že velikokrat obogatil z nepozabnimi glasbenimi doživetji in pričana sem, da tudi tokrat ne bo drugače. Poklon Jakobusu Gallusu pa je v načrtu v zadnjem tednu meseca septembra. Delno je program že pripravljen.

Živahno in redno je sodelovanje Zveze s KKZ iz Celovca. Dokaz so redne izmenične prireditve na Koro-

Poročila včlanjenih društev, zborov in Ljudskega radia

→ škem in tu pri nas. V mesecu oktobru so se odvijali Koroški dnevi na Primorskem. V Gorici so gostovale Glasbena šola, lutkovna skupina in zbori s kantato o Miklovi Zali. Vsa zadnja leta gostujejo koroški zbori na naši Cecilijanki, naš zbor pa zastopa Zvezo na reviji Koroška poje.

Dobri dolgoletni stiki nas vežejo s Slovensko prosveto iz Trsta, prav tako je plodno in vzajemno sodelovanje med ZCPZ iz Gorice in Centrom Emil Komel. Vsa zadnja leta sodelujemo z italijanskim združenjem USCI, predvsem v obliki izmeničnega gostovanja zborov na revijah. Tudi z ZSKD smo imeli nekaj srečanj. Skupno smo tudi letos pripravili 8. februarja osrednjo Prešernovo proslavo v Kulturnem domu v Gorici. Na pobudo ZKO je prišlo tudi do plodnega srečanja med sorodnimi organizacijami v Novi Gorici. Sad skupnih prizadevanj tostran in onstran meje je bila Bevkova proslava v Zakojci. Zvezo sta zastopala MPZ iz Podgore in dramska skupina iz Štandreža. Posredno je bila Zveza zastopana tudi na Srečanju goriških ljubiteljskih gledaliških skupin, kjer sta nastopili dramska skupina iz Štandreža in Oder 90.

Tudi z osrednjimi organizacijami v Ljubljani je več stikov. 21. septembra 1990 nas je obiskal in si ogledal naše prostore minister za Slovence po svetu dr. Dular. Udeležili smo se sestankov na ministrstvu za kulturo in na tajništvu ZKO v Ljubljani ter pripravili okvirni program prireditvev za leto 1991. Iz Ljubljane prihaja tudi več kulturnih informacij in vabil.

Politične spremembe v Sloveniji so privedle tudi do pozitivnih dejstev v našem zamejskem prostoru.

Naša Zveza ni bila doslej deležna nobenega prispevka od prejšnjega režima, zato njeno delo poteka mirno in urejeno tako kot je potekalo v preteklih 30. letih. Zanimivo pa je, da odkrivamo v našem prostoru nove modrijane, ki preko časopisja naduto svetujejo oblastem v Sloveniji veliko previdnost glede dotacij naši manjšini. Če naša deželna organizacija, katere članica je tudi naša Zveza, po njihovem mnenju ni dovolj sposobna in gospodarsko zanesljiva, je najbolj pametno da se kar sami kandidirajo kot edini sposobni in zanesljivi upravitelji.

Mislim da lahko s ponosom gledamo na obračun opravljenega dela. Prepričana sem, da nam bodo idealji, ki so nas vodili skozi tri desetletja, še vnaprej spodbuda pri opravljanju kulturnega poslanstva na Goriškem.

Vsem odbornikom, članom in zunanjim sodelavcem, ki so na katerikoli način prispevali k uspehu te sezone, prisrčna hvala.

Mešani pevski zbor Rupa-Peč

Naj začnem kar s tradicionalnim Praznikom frotlje, ki se je lani odvijal 25. in 29. aprila, pa še 1. maja. Kulturni program so oblikovali mešani pevski zbor iz Podgore, Števerjanski fantje in otroški zbori iz Rupe in Peči, Sovodenj in Štavrca. Nastopila je tudi dramska skupina iz Štandreža z enodejanko »Oče na polikliniki«. Priložnostni govornik je bil dr. Andrej Bratuž.

25. maja smo nastopili v Štandrežu na koncertu Marijinih pesmi, 3. junija pa kot gostje v Gradišču ob

O delovanju zboru Rupa-Peč govori Mirjam Pahor

Soči na reviji italijanskih pevskih zborov.

Od 23. do 26. avgusta je zbor organiziral izlet na otok Elbo in na Cinque terre, letos pa nameravamo v Budimpešto.

30. septembra je zbor organiziral romanje na sv. Višarje, kjer je s petjem sodeloval pri maši.

10. novembra je bilo v društvenih prostorih martinovanje, 5. decembra pa so mladi člani zboru pripravili v dvorani pod cerkvijo miklavževanje.

Oba zboru, tako mešani kot otroški, sta nastopila na reviji Cecilijanka v Gorici.

26. decembra je mešani pevski zbor sodeloval v goriški stolnici na božičnici, ki jo je organiziralo ZCPZ.

6. januarja letos sta zboru Rupa-Peč in mešani iz Mirna skupno pela na božičnici v Orehovljah.

20. januarja je imel mešani pevski zbor Rupa-Peč koncert božičnih pesmi v Ronkah na povabilo tamkajšnjega društva Jadro. 27. januarja je zbor nastopil na reviji Sovodenske poje v Kulturnem domu v Sovodnjah.

Naj še povem, da se mešani pevski zbor Rupa-Peč pripravlja na koncert pesmi cerkvenega leta, ki bo 21. aprila v pečanski cerkvi.

Občni zbor so pozdravili

Tajnik Zveze kulturnih organizacij Slovenije Vojko Stopar
Predsednik Sveta slovenskih organizacij Marija Ferletič
Predsednik Združenja cerkvenih pevskih zborov-Gorica prof. Lojzka Bratuž
Tajnik Zveze kulturnih organizacij Nova Gorica Ivan Mignozzi
Predsednik Zveze slovenskih kulturnih društev Rudi Pavšič
Predsednik Katoliškega tiskovnega društva dr. Humar Kazimir
Goriški pokrajinski odbornik dr. Mirko Špacapan
Goriški občinski odbornik Marjan Breščak

Moški zbor Mirko Filej - Gorica

Kljub težavam, s katerimi se v zadnjih časih otepa zbor, je bilo njegovo delovanje v minuli sezoni dokaj uspešno.

Najprej je zbor nastopil na reviji Primorska poje v Dolini pri Trstu v mesecu aprilu. Naslednji dan je zbor sodeloval pri srebrni maši g. Jožeta Markuže v Nabrežini v staroslovanskem obredu. Sodeloval je tudi pri realizaciji skupne kasete S pesmijo od Brd do Krasa, ki jo je izdala ZSKP iz Gorice.

Po poletnem premoru je zbor začel z rednimi pevskimi vajami in se pripravil za nastop na vsakoletni Cecilijanki v Katoliškem domu.

Na dan mrtvih se je zbor poklonil vsem zaslužnim Slovincem na goriškem pokopališču. Decembra meseca se je zbor spomnil na vse svoje pokojne s sveto mašo v štandreški cerkvi.

Februarja letos smo peli mašo v staroslovanskem obredu v Biljani v Brdih.

V zadnjem času opažamo, da je zbor izgubil svoj elan, kajti ne pridobiva mlajših moči in tudi ne naredimo konkretnega nič, da bi v javnosti sprožili zanimanje in ljubezen do petja. Ugotavljam, da bi si morali biti med seboj bolj prijateljski in gojiti predvsem take odnose, saj bi le ti lahko koga spodbudili, da bi se pridružil zboru.

Kljub temu pripravljamo 25. letnico zborovskega delovanja s koncertom, ki naj bi bil 19. maja v Gorici.

SKD Hrast - Doberdob

V dneh 16. in 22. aprila 1990 se je odvijal tradicionalni Praznik pomladi. Na velikonočni ponedeljek smo organizirali ex tempore za osnovnošolsko mladino. Sledil je nastop godbe na pihala iz Nabrežine, zvečer pa je igral ansambel Lojzeta Slaka. Na programu je bila tudi tombola. Naslednjo nedeljo je nastopila folklorna skupina.

V nedeljo, 22. aprila, je MePZ Hrast nastopil v Kulturnem domu v Gorici na reviji Primorska poje. 25. aprila je pel pred spomenikom v Doberdolu. MePZ je v petek, 27. aprila 90, nastopil v deželnem avditoriju v Gorici na drugi izvedbi manifestacije »Cori d'autore«, ki ga prireja pevsko združenje Ars Musica iz Gorice.

V soboto, 5. maja, je zbor nastopil s celovečernim koncertom v stolnici v Huminu-Gemoni. Koncert je priredilo tamkajšnje kulturno društvo ob 14. obletnici potresa. 6. maja je naš mladinski pevski zbor nastopil v Katoliškem domu na Pastirčkovem dnevu. 14. maja se je v Katoliškem domu odvijal tretji notranji nastop gojencev Slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emil Komel. Sodelovali so tudi gojenci iz Doberdoba. MePZ Hrast je letos nastopil na vsakoletnem deželnem tekmovanju Corovivo, ki ga je organiziralo društvo Seghizzi v goriškem avditoriju 19. aprila. 30. maja je glasbena šola iz Doberdoba priredila zaključni nastop gojencev.

Važen nastop za MePZ Hrast je bil tisti, ki ga je organizirala pevška skupina Buic. Zbor se je predstavil 2. junija v S. Stefano di Buia.

Od 20. do 26. avgusta so se v Žabnicah odvijali že tradicionalni študijski dnevi. Poleg izletov v naravo smo se posvetili tudi glasbi. V svojo sredo smo povabili pedagoga Dušana Kobala. 21. septembra je zbor pel v Grgarju v tamkajšnjem Kulturnem domu. Od 28. septembra do 1. oktobra je zbor gostoval v Belgiji. V Maasmechelenu se je namreč odvijalo mednarodno tekmovanje zborovskega petja. Za vse pevce je bilo to enkratno doživetje. Zbor je bil v Belgiji gost tamkajšnjega slovenskega društva A.M. Slomšek. Za slovenske rojake je zbor pripravil dva večerna koncerta ter pel pri maši.

V okviru Koroških dnevov na Primorskem se je 11. oktobra v župnijski dvorani v Doberdolu odvijala igrice Juri Muri v Afriki. V nedeljo 25. novembra je MePZ nastopil na reviji Cecilijanka. 2. decembra je zbor nastopil na pevski reviji v Staranzanu, gost pevskega združenja Vox Julia. 5. decembra se je v župnijski dvorani odvijalo miklavževanje z igrice Čudežna srajca, ki so jo zrežirale Suzi Ferfoglija, Marta Ferletič in Mara Gergolet. 8. decembra je mladinski zbor nastopil na reviji Mala Cecilijanka pod vodstvom Lucije Lavrenčič in Suzi Ferfolja. Isti večer je MePZ Hrast nastopil na Primorski poje v Ajdovščini. 15. decembra je MePZ nastopil na pevski reviji v Gradišču ob Soči, kjer je predstavil vzhodno glasbo. 21. decembra se je v župnijski dvorani odvijala božičnica. Zbor je nastopil skupno z godbo na pihala Kras iz Doberdoba. Samostojni božični koncert je zbor pripravil 24. decembra pred polnočnico. 8. februarja 1991, ob dnevu slovenske kulture, so v Trstu podeljevali nagrade Mladi Oder. Tega priznanja so bili deležni tudi naši mali umetniki, ki so nastopili na miklavževanju.

Na Veliko noč je zbor pri maši pel Mozartovo mašo v G-duru.

In že smo pri tradicionalnem Prazniku pomladi, ki se je odvijal 1. aprila 1991 z ex tempore in nastopom gledališke skupine Oder 90. V soboto, 6. aprila, je zbor pel v Novi Gorici na reviji Primorska poje, kjer je predstavil Mozartovo mašo v G-duru. 7. aprila 1991 se je zvrstil še zadnji dan Praznika pomladi. V popoldanskih urah so bile na vrsti razne igre.

Mauricijo Perić poroča o društvu Hrast

Ljudski radio je predstavil Danjel Čotar

Ljudski radio

Ko so na radijski postaji Ljudski radio, ki jo upravlja zadruga MEC-SO, stekle prve slovenske oddaje, je marsikdo mislil, da je to le kresnica, ki bo oddajala svoje znake nekaj noči, potem pa ugasnila. V resnici smo trdno prišli za delo in danes imamo za seboj že 13 let neprekinjenih oddaj. Prepričani smo, da je slovenski odsek radia v teh letih odigral svojo skromno vlogo na območju, ki ga krijejo valovi in da smo s svojim pričevanjem tudi mi pripomogli, pa čeprav le za trohico, da je v zadnjih letih vse ljudi, ki žive od tu proti vzhodu, zajela neukrotljiva želja po svobodi.

Razen vsakdanjih težav s številom sodelavcev in s pripravo novih, svežih oddaj, je naše delo v tem letu poteklo brez večjih ovir. Takih sodelavcev, ki znajo voditi oddajo v režiji, je bilo 10; taki, ki pomagajo pri telefonu, v diskoteki in pri stranskem mikrofoni, so bili še štirje. Število bi bilo zadostno, ko bi lahko posvetili radiu večino svojega časa. V resnici se prav vsi ukvarjamo z radiom le ljubiteljsko in za to delo žrtvujemo prosti čas. Kot vsako leto ponavljamo tudi letos mladim izobražencem, ki morda ravno premišlujejo, da bi kaj naredili za svoj narod, naj se nam pridružijo in v radijskem studiu uresničijo novo izkušnjo. Na tak klic so letos odgovorili goriški skavti in predlagali redno tedensko oddajo, ki smo je vsi veseli.

Slovenske oddaje so bile na sporedu vsak dan od 19.30 do 21.30. Tedenski raspored je bil podoben kot v prejšnjih letih. Od zadnjega občnega zboru do danes se je ob ponedeljkih zvrstilo 40 oddaj »Mikrofon je poslušal za vas«, pri katerih smo predlagali posnetke kulturnih prireditvev, predvsem koncertov. Ob torkih je prišla na svoj račun lahka glasba v oddaji »Glasba ne pozna meja«. Teh oddaj je bilo 39. Ob sredo so bila na vrsti kratka predavanja s področja naravoslovja, zgodovine in drugih znanosti ter premišljevanja o družbenih in verskih vprašanjih. Teh oddaj, ki so se zvrstile pod naslovom »Samotni pastir«, je bilo 36. Četrtek je že več let na razpolago predvsem tistim poslušalcem, ki ljubijo sodelovanje s telefonskimi klici v živo. Med oddajami »V živo je lepše«, katerih je bilo 40, so bile na sporedu, poleg pogovorov in glasbe, še uganke in nagradne igre. Zdaj so med četrtkovim programom našli prostor za svoj »Skavtski kotiček« goriški skavti. Oddajo, ki je bila na sporedu že devetkrat, pripravlja navdušena skupina, ki bo goriški

Moški zbor M. Filej je predstavil Branko Blažič

ci. S posrečenim repertoarjem in z zelo solidnim nastopom smo bili popolnoma zadovoljni. Vesela novica pa je prišla naslednji dan, ko smo izvedeli, da nam je bila dodeljena prva nagrada, in sicer izlet v Rim in sprejem pri sv. očetu. V nedeljo, 13. maja smo nastopili v ljubljanski stolnici. Program smo ponovili v nedeljo, 27. maja 1990, v novogoriški cerkvi. Nato nas je čakala nagrada, izlet v Rim. Odpotovali smo 4. junija, na poti smo obiskali Orvieto, naslednji dan pa večno mesto. 6. junija pa smo se v svojih nošah postavili pred vhod v dvorano Nervi, kjer je bil sprejem pri sv. očetu. V pričakovanju na papežev prihod smo zapeli nekaj pesmi. Po krajšem bogoslužju in nagovoru sv. očeta, je sledil pozdrav prisotnih skupin. Papež je seveda pozdravil tudi naš zbor v slovenščini. Zapeli smo mu našo himno Znamenje in mu izročili darila. Doživeli smo morda neponovljiv trenutek, ki bo ostal v naših srcih za vse življenje.

Nastopili smo na zaključnem koncertu Primorska poje, ki je bil 9. decembra v Tolminu, 15. decembra smo se udeležili božičnega koncerta na Brezjah, kjer smo se predstavili z božičnim programom. Tudi tokrat je snemala RTV Slovenija. Oddaja je stekla na sveti večer ob 21. uri 8. februarja smo nastopili v Kulturnem domu na Prešernovi proslavi, 22. februarja pa na proslavi 40-letnice ustanovitve Kmečko delavske zveze v Sedejevem domu. Ob tej priložnosti smo se tudi predstavili današnjemu predsedniku vlade v Sloveniji Lojzetu Peterletu.

Poleg mešanega zbora deluje v društvu tudi mladinski zbor, ki sedaj vodi pod pridno roko mlade dirigentke Valentine Humar. Najvažnejša revija, na kateri nastopajo otroci vsako leto, je nedvomno Mala cecilijanka. Poleg te pa se zbor udeležuje božičnice v Gorici in v Števerjanu. Za konec sezone pripravljajo izlet v Žabnice.

Veliko truda vlagamo tudi pri izdaji našega vaškega lista Števerjanski vestnik, ki stopa letos v 23. leto.

Pod okriljem našega društva deluje tudi glasbena šola. Šolo obiskuje redno od 8 do 10 otrok. Učijo se klavir, harmoniko in kitaro. Gojenci nastopajo na raznih notranjih nastopih in v javnosti.

V društvu pridno vodi tudi pevska skupina Števerjanci pod mojstrsko roko Tomaža Tozona. Nastopa redno na Primorska poje in na raznih kulturnih in prosvetnih praznikih.

Na zadnjem občnem zboru društva, ki je bil 19. oktobra, smo ustanovili Mladinski krožek. Mlade sile so se takoj izkazale, ker so pripravile božični koncert, 6. januarja v naši cerkvi. Povabili so v goste Big Ben Hit Quartet, ki je izvajal pretežno božične skladbe. Organizirali so tudi izlet na sneg v Arnoldstein in pustovanje.

Društvo je za božičnico pripravilo tradicionalno tombolo.

Po dvoletnem premoru je oživela tudi dramska skupina z Jurčičevo igro Domen. Premiera igre je bila v nedeljo 25. marca 1990 v Sedejevem domu. V drami so sodelovali po večini mladi igralci, ki so prvič nastopili na odru. Priprave so se začele januarja meseca pod vodstvom Franke Žerjale, ki jih je dobro pripravil. Igro so ponovili 29. aprila v Marijnim domu v Rojanu pri Trstu.

V ponedeljek, 18. marca 1991 je društvo skupaj z društvom Briški

Tajnica društva F.B. Sedej Franca Padovan poroča na občnem zboru

grič priredilo družabni večer ljubiteljev gora, ki se je vršil v prostorih društva Briški grič.

19. oktobra 1990 pa smo imeli 18. redni občni zbor društva, kjer smo ustanovili 15 članski odbor, ki bo koordiniral delo vseh včlanjenih skupin.

SKPD Mirko Filej - Gorica

Naše poročilo je kratko, vendar priča, da društvo živi in deluje kljub mnogoterim težavam. V tem času smo organizirali nekaj večerov, ki so privabili ljubitelje naše kulture in naše zgodovine, da so se jih udeležili v kar lepem številu. Večeri so tudi lepo uspeli.

Navajam jih po časovnem redu:

Orgelski koncert organista Huberta Berganta v goriški stolnici (14. marca 1990).

Vokalni koncert v Katoliškem domu: Dušan Kobal-tenor, Valentina Pavio-klavir (18. aprila 1990).

Predstavitve zbornika Venetovanje v Katoliškem domu. Sodelovali so priznani znanstveniki iz Ljubljane: akademik prof. Bogo Grafenauer, dr. Milko Matičetov, dr. Božidar Slapšak, prof. Alenka Šivic Dular in dr. Mitja Guštin (7. junija 1990).

Koncert v cerkvi sv. Ivana v Gorici. Sodelovala sta Irena Pahor-oboja in Milko Bizjak-orgle (29. junija 1990).

Idrijski večer ob 500-letnici rudnika in mesta v Katoliškem domu. Sodelovali so gledališki igralci Silvo Božič ter kustosi in sodelavci Mestnega muzeja v Idriji. Večer je vodil poslanec slov. skupščine prof. Tomaž Pavšič (24. januarja 1991).

Spominski večer pesnika in pisatelja dr. Jože Lovrenčiča v Katoliškem domu. Govor je imel prof. Andrej Vovko. Sodelovali so Dušan Kobal - tenor, Martin Srebrnič - bariton, Helena Plesničar - klavir, z recitacijami pa gledališka skupina Oder 90 (21. februarja 1991).

Še nekaj besed o gledališki skupini. Nastala je oktobra lani in deluje v okviru društva Mirko Filej. Sestavljena je iz mladih ljudi, ki čutijo potrebo, da bi svoje sile in svoj prosti čas usmerili v dejavnost, ki jih veseli in jim daje možnost gojiti slovensko besedo. Zbirajo se v Katoliškem domu. Skupino vodi režiser Franko Žerjal. V sezoni 1990-91 so naštudirali dve enodejanki A.P. Čehova, Snubač in Medved. Z njima so nastopili dvakrat v Katoliškem domu v Gorici, v Nabrežini, Doberdolu, Braniku, Portorožu in Renčah. Tu si je predstavo ogledala strokovna komisija 8. srečanja goriških ljubiteljskih gledaliških skupin, ki je pohvalila igralce in njih temeljito pripravo. Predvsem pa je komisija upoštevala njihovo skrb za lep in kultiviran jezik, kar je pri gledališki igri velike važnosti. Na Prešernovi proslavi v Trstu so letos v okviru natečaja Mladi oder prejeli priznanje. Ljudski radio Gorica je enodejanki skupine Oder 90 posnel v studiu in ju oddajal v dveh večerih.

Člani omenjene gledališke skupine so z recitacijami sodelovali tudi na večeru, posvečenem Francetu Bevku, in na spominskem večeru dr. Jože Lovrenčiča, kakor sem že prej omenila.

Del udeležencev občnega zbora v veliki dvorani Katoliškega doma v Gorici

Širši odbor ZSKP

Predsednik: Damjan Paulin

SKD Hrast - Doberdob
Stanko Ferfolja
Lucija Lavrenčič
Klavdij Peric

Mešani zbor Rupa-Peč
Andrej Čevdek
Zdenka Ferlat
Lučka Tomsič

Prosvetno društvo Štandrež
Joana Marušič
Božidar Tabaj
Silvana Žnidarčič

Ljudski radio - Gorica
Damjana Bensa
Danjel Čotar
Niko Klanjšček

Moški zbor M. Filej - Gorica
Branko Blažič
Robert Jug
Viktor Selva

Mešani zbor L. Bratuž - Gorica

Danjela Klanjšček
Marilka Korsič
Franka Žgavec

SKPD M. Filej - Gorica
Anka Černic
Kazimir Černic
Ivo Špacapan

Prosvetno društvo Podgora
Bernard Antoni
Sabina Antoni
Kristina Kovic

SKPD F. B. Sedej - Števerjan
Franka Padovan
Branko Terčič
Marko Terčič

Nadzorni odbor

Marko Brajnik
Mauricijo Peric
Bernard Špacapan
Ivan Vogrič
Ljubka Šorli

Razsodišče

Karlo Bolčina
Andrej Bratuž
Ivo Kovic

Ljubka Šorli poroča o delovanju društva M. Filej

Listnica uprave

Naša uprava je odprta vsak dan, razen ob sobotah in praznikih, od 9. ure do 12.30.

Ob Gallusovem letu

Leto 1991 pomeni za Slovence enega največjih kulturnih dogodkov tega stoletja. V tem letu obeležujemo 400-letnico smrti slovenskega renesančnega skladatelja — svetovnega glasbenika velikana — Jakoba Gallusa Petelina (1550-1591).

Med mnogimi rojaki, ki so se v naši zgodovini podali v tujino, je zagotovo med najznamenitejšimi imeni prav Gallus Carniolus, po naše Petelin s Kranjske. Zato je prav, da vsi Slovenci, tudi tisti širok po svetu, posvetimo spomin našemu umetniku in njegovemu velikemu, enkratnemu delu.

O Jakobu Gallusu vemo pravzaprav zelo malo, saj zapisanih podatkov o nje-

Srečanje za občinski statut in slovenski problemi

Vse občinske uprave morajo do prvih dni junija izdelati svoj občinski statut kot izhaja iz novega zakona o krajevnih upravah. Na goriški občini se je osnovala posebna zadevna svetovalska komisija, ki jo vodi liberalni svetovalec odv. Majo. Nedavno se je komisija srečala z gospodarstveniki, da sliši njih mnenja in predloge. Prejšnji teden pa se je komisija sestala s predstavniki kulturnih organizacij goriške občine.

Srečanja se je udeležilo tudi veliko predstavnikov slovenskih kulturnih organizacij, ki so aktivno posegli v razpravo in prikazali nekatere temeljne zahteve in pričakovanja glede na slovensko prisotnost. Tako so med drugimi spregovorili predsednik SSO Marija Ferletič, predsednik ZSKP Damjan Paulin in predstavnik »SKPD Mirko Filej« Andrej Bratuž. Vsi so podčrtali pomen tega statuta in nujnost, da se v njem opredelijo tudi prisotnost in pravice slovenskih občanov in posebej slovenske kulture in njene vloge. Na dan so prišla tudi splošna vprašanja, kot so raba slovenskega jezika, seznam kulturnih organizacij, krajevne konzulte in konzulta za slovensko manjšino, sodelovanje z Novo Gorico. Vse to — so poudarili govorniki — izhaja ne samo iz zahtev ustave same in iz pričakovanja po zaščitnem zakonu, ampak tudi iz širših dokumentov, kot so recimo evropske listine o pravicah narodnih manjšin.

S slovenske strani sta nastopila še v imenu SKGZ predsednik Boris Peric in Marko Marinčič, ki sta poudarila podobne misli. Prisotni so bili še nekateri predstavniki drugih slovenskih društev iz naše občine.

Mozartov koncert v Gorici

V soboto, 13. aprila je bil v Katoliškem domu koncert ob Mozartovi dvestoletnici, ki ga je pripravila ZSKP. Nastopil je ansambel Consortium musicum iz Ljubljane skupno z vokalnimi solisti. Na sporedu so bile najprej manjše vokalne skladbe, nato pa še Maša v C-duru K. 257. Koncert je zelo lepo uspel ob veliki udeležbi občinstva. Več o tem prihodnjiki.

govem rojstvu in mladostnem življenju skoraj ni. Vse, kar vemo o tem, prihaja iz ugibanj in domnev. Zato še danes pri kraju njegovega rojstva, za katerega je največkrat navedena Ribnica, najdemo tudi Idrijo in Šentviško goro na Tolminskem, kjer so pač v tistem času živeli rodovi Petelinov. Njegov vzdevek Carniolus oziroma Kranjski pa nam iz prve roke priča, od kod izhaja.

Rodil se je nekje med 15. aprilom in 31. julijem 1550. Že kot deček se je posvetil glasbi zaradi notranjega nagnjenja in veličine glasbene umetnosti. Z glasbo se je ukvarjal sistematično, morda najprej v stiškem samostanu. Okrog leta 1565 je odšel v Avstrijo v benediktinski samostan Melk in nekaj let kasneje na Dunaj, nato pa je bil zaposlen kot kantor v cerkvi sv. Jana na Brehu, kjer je deloval in tudi izdal večino svojih del. Navezal je stike z vrsto cerkvenih in posvetnih odličnikov, ki so bili pobudniki njegovih skladb in še posebej s pomembnimi glasbeniki.

Gallusovo ustvarjanje obsega maše, motete in posvetne skladbe za zbor. Njegovo osrednje delo je Opus musicum, ki obsega 445 motetov za celo cerkveno leto, 53 posvetnih skladb pa je izdal v zbirki Harmoniae morales. V svoji glasbi je povezoval tradicijo in sodobnost, bil je povezan s preteklostjo in obrnjen v prihodnost. Izoblikoval si je svoj lastni in umetniški prepričljiv izraz, s katerim se ob skladateljih Palestrini in Lassu uvršča v sam vrh svetovne renesančne glasbe.

